

Delphine Batho miniszter beszéde a francia vadászok országos közgyűlésén

Delphine Batho környezetvédelmi miniszter tartotta a francia vadászok országos szövetsége ([Fédération Nationale des Chasseurs](#)) [közgyűlésének záróbeszédét](#), aminek belpolitikai „különlegessége” az, hogy a mostani kormány részéről hivatalba lépése óta ez volt az első olyan alkalom, amikor ilyen magas szinten és hivatalosan megszólították a vadászokat. Azokat, akik a közvélekedés szerint elsősorban jobboldali szimpátiával bírnak és „ki nem állhatják” a – kormánykoalícióban részt vevő – zöldeket. A megállapítás kissé túlzó, mivel a baloldalon legalább annyi politikus is híve ennek az időtöltésnek, mint a jobboldalon, a parlamenti képviselők alkotta vadász-csoportoknak pedig a Nemzetgyűlésben és a Szenátusban is szocialista elnöke van [Philippe Plisson](#) és [Jean-Jacques Mirassou](#) személyében.ⁱ A közgyűlés résztvevője volt a miniszter asszony által több alkalommal is név szerint említett [François Patriat szenátor](#), Burgundia régió közgyűlésének elnöke, aki közel másfél évtizede végez aktív politikai munkát a vadászattal összefüggésbenⁱⁱ és François Hollande vadászati és vidéki kérdésekben illetékes kampánytanácsadója volt.

A miniszter asszony hangsúlyozta, el kell ismerni a vadászat fontosságát, ami jóval több, mint egyszerű időtöltés: a „népszerű és demokratikus vadászat” (*chasse populaire et démocratique*) érdemi részese a vidéki élet mozgalmassága megőrzésének. Hozzátette, a francia forradalomnak köszönhető, hogy arisztokratikus kiváltságból mindenki számára elérhető tevékenység lett, a vadászat hagyományai pedig elválaszthatatlan részei a francia vidéknek. Emlékeztetett arra, hogy François Hollande köztársasági elnök is úgy fogalmazott, a vadászat olyan ökológiai, társadalmi és gazdasági lehetőség a vidéki területek számára, amit nem csak megőrizni, de fejleszteni is kell. Érzékeltette, mint a vadászatért és a vadállománnyal kapcsolatos tevékenységekért felelős tárca vezetője konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló együttműködésre és érdemi párbeszédre törekszik a vadásztársadalommal minden, a vadászokat érintő kérdésben. Jelezte, a vadászat biológiai sokféleségre gyakorolt hatása és a természeti erőforrásokat használó jellege miatt a vadászok teljes jogú szereplői a természetes környezet és a biológiai sokféleség megőrzésének, valamint a természeti tájak kezelésének. Nem vitatva azt, hogy léteznek bizonyos ellentétek a vadászok és a zöldek között, jelezte, a szeretne minden szereplőt összefogni a közös cél, a biodiverzitás védelme érdekében. Kijelentette, olvasatában az NGO-k nem egy bizonyos érdeket testesítenek meg, hanem a közérdek mellett állnak ki, ahogy a vadászok is azzal, hogy küzdenek például az invazív fajok és kártételük ellen. A mintegy 75 ezer vadászegyesület közérdekű munkájának elismerése, hogy 2011-ben (*azaz még a Sarkozy-érában*) a vadászszövetséget környezetvédő szervezetként ismerték el. Ez azt is jelentette, hogy ettől kezdve a vadászok hivatalos szereplői, résztvevői lettek a biodiverzitás megőrzésével foglalkozó testületek munkájának (elsősorban az úgynevezett zöld és kék folyosók esetében – „*trame verte* és *bleue*”) és képviselik magukat az országos gazdasági, szociális és környezetvédelmi egyeztető tanácsban ([Conseil Économique Social et Environnemental](#)). Hozzátette, noha a vadászokat az előző kabinet nem hívta meg a *Grenelle de l'environnement* környezetvédelmi törvénycsomagokkal kapcsolatos egyeztetésekre, a maga részéről úgy döntött, meghívja őket a környezetvédelmi társadalmi egyeztető fórumra, még akkor is, ha nem tudja teljesen átalakítani az előző kormányzat által meghatározott részvételi szabályokat. Ezzel is jelezni kívánja, hogy a vadászok nem maradhatnak ki az őket is érintő környezetvédelmi döntések alakításából. Kifejtette, a környezetvédelmi fórum nyomán megszületett a [törvény](#)ⁱⁱⁱ a nemzeti környezetvédelmi átmeneti tanács létrehozásáról (*conseil national de la transition écologique*, CNTE), a maga részéről azt javasolja, hogy ebben kapjon helyet a vadászok képviselője is. Aláhúzta, szükségesnek tartja, hogy állandó és rendszeres, pragmatikus és konszenzusra törekvő párbeszéd folyjék az összes érintett között, ideértve a mezőgazdasági tárcát és annak

vezetőjét, Stéphane Le Foll minisztert és Manuel Valls belügyminisztert, aki a [fegyvertartási szabályok mostani reformja](#) kapcsán került szorosabb kapcsolatba a vadászt-társadalommal.

A miniszter asszony a maga részéről vállalta, hogy minden megegyezés esetében garantálja annak betartását és betartatását. Jelezte, tisztában van azzal, hogy számos olyan téma van most is napirenden, amiben nagyon komoly érdekellentétek vannak (elsősorban a vadászok és a környezetvédők, ill. a gazdák között), ilyen pl. a vadászidény hossza, kezdete és zárása, a mezőgazdasági kultúrákban okozott vadkárok megtérítése, vagy éppen az erdészei károk esete, ahol a magán-erdőgazdálkodók mellett a francia erdőfelügyelet ([ONF](#)), mint az állami erdők kezelője is érintett. Ígéretet tett arra, hogy patthelyzet esetén a tárca szakértő segítséget ad a helyzet megoldásához és az egyezség megkötéséhez.

Ami a **kártékony fajokkal kapcsolatos jogszabályt** illeti, Delphine Batho úgy fogalmazott, nehéz feladat számára az előző kormány által megalkotott jogszabály végrehajtási utasításainak megalkotása, mivel az ezekre vonatkozó szabályok központosítása (*centralisation du dispositif réglementaire*) nem csak előnyökkel, hanem hátrányokkal is jár. Kifejtette, a Fillon-kormány szövegezéséhez képest változtatott a törvényen - ami három évre megváltoztathatatlan listát állított volna föl az [ilyen fajokról](#) -, lehetővé téve a rugalmas hozzáállást, aminek köszönhetően ezt „szükség szerint” módosítani lehet. Ennek első „eredménye”, hogy a nyestet újabb 11 megye esetében nyilvánították kártékony (*nuisible*) fajnak, a nyusztot további hét megyében, ahogy héttel bővült a seregélyt ilyen fajként kezelő megyék száma is. Hamarosan fölállítanak egy olyan munkacsoportot is, ami szakmai támogatást tud adni a megyei vadászszövetségeknek ahhoz, hogy minél egységesebb formában és alapos indoklással ellátva tudják betérjeszteni azokat az anyagokat, amikben egy-egy faj listára vételét (vagy arról való törlését) kezdeményezik.

A miniszter asszony több, a vadászokat kedvezően érintő, a vadászidény hosszával kapcsolatos változást is bejelentett, így például az örvös galamb a jövőben február 10. helyett február 20-ig vadászható az ország egész területén, a kék galamb (*Columba oenas*) vadászatához pedig Aquitaine és Midi-Pyrénées régiókban a csalimadár (*appelant vivant*) használata engedélyezett lett (annak ellenére, hogy a fajjal kapcsolatosan aggasztó adatok találhatóak a [kék galamb francia Wikipedia-oldalán](#)).

A kanadai lúd (*Branta canadensis*) esete is arra példa, amikor a miniszter egyetért a vadászokkal, akik invazív fajként tekintenek erre a fajra, és azt javasolják, hogy a 2011-ben három éves kísérleti időszakra vadászhatóvá tett faj 2015. után is maradjon. Delphine Batho mindezekkel együtt úgy nyilatkozott, hogy a végleges döntést később, az összes addigra rendelkezésre álló adat ismeretében hozzák meg – ha az adatok ezt igazolják, maga is támogatja azt, hogy véglegesítsék a vadászhatóságot.

Várható a vadászengedélyek megszerzési procedúrájának – elsősorban a vadászvizsgának – a reformja is, erről az egyeztetések a megyei vadászszövetségek és a nemzeti vadászati és vadvédelmi hivatal ([Office national de la chasse et de la faune sauvage](#), ONCFS) képviselői között. A vadászvizsgával kapcsolatos változások jogszabályi módosításokat is igényelnek, a miniszter asszony szerint az új rendszerben először a jövő év elején lehet majd vizsgázni. A miniszter az idei évre ígérte annak a jogszabálynak a megalkotását is, ami a kísérleti időszak kedvező tapasztalatai alapján lehetővé tennék a vadászoknak, hogy otthonról, elektronikus úton intézzék a vadászengedélyek érvényesítésével (*validation de permis de chasser*) kapcsolatos teendőiket. Az államigazgatás elektronikus útra terelésével függ össze, hogy a jövőben várhatóan a kilövési, vadgazdálkodási terveket is csak elektronikus formában kell elkészíteni és betérjeszteni (*dématérialisation des plans de chasse*).

A fentiek mellett van több, komoly konfliktussal járó ügy is, ilyen például az örvös galamb (*Columba palumbus*) vadászata a délkelet-franciaországi [Escrimet-hágónál](#), valamint a kerti sármány (ortolan, *Emberiza hortulana*) és az erdei pinty (pinson, *Fringilla coelebs*) lövése Landes megyében. A miniszter asszony kategorikusan kijelentette, az ő felelőssége, hogy Franciaországban betartsák a veszélyeztetett fajokra vonatkozó nemzetközi és uniós rendelkezéseket és az ország elkerülje az ezek megsértése miatti súlyos következményekkel járó vitás helyzeteket. Ezalatt nem csak az anyagi következményeket értette, hanem azt az imázs-vesztést is, ami azzal járhat, hogy a Bizottság az összes hagyományos, mindezidáig sikeresen megőrzött, ám általa jelenleg is szoros figyelemmel kísért vadászati formát megkérdőjelezi. Ennek egyik jele, hogy a Bizottság vizsgálja a kerti sármány és az erdei pinty franciaországi orvvadászatának gyanúját és nagyon határozott álláspontot képvisel az ügyben.

A pehelyréce (*Somateria mollissima*), a nagy póling vagy szélkiáltó (*Numenius arquata*) és a nagy goda (*Limosa limosa*) esetében meglévő moratórium ügyében a tárcavezető úgy fogalmazott, hogy ezekről és az egyéb fajokra vonatkozó idénykezdeti dátumokról a nemzeti vadászati és vadvédelmi tanács (*conseil national de la chasse et de la faune sauvage*, CNCFS) június 6-i ülésén fognak dönteni. A maga részéről támaszkodni fog a tudományos vizsgálatokra és az ONCFS-nek a moratóriumok hatékonyságára vonatkozó jelentésére.

Vannak bizonyos feszültségek a vadászok és az erdőgazdálkodók között is, ezek rendszerint kezelhetők, az országos vadászszövetség (FNC) és az ONF nemrég aláírt együttműködési megállapodása is ebbe az irányba mutat. A vadkárok megtérítésének kérdése is bonyolult föladat, jelenleg a minisztériumban azt vizsgálják, mennyire hozható ezzel összhangba a környezetvédelmi törvény ([code de l'environnement](#)) vonatkozó része, és egy lehetséges jó megoldásnak tűnik a 2011-es vadászati törvény kiigazítása azáltal, hogy most folyik az ezzel kapcsolatos végrehajtási utasítások szövegezése. A CNCFS áprilisban vizsgálta a kereskedelmi célú vadászatokról szóló jogszabály-tervezetet, amit szintén fokozott várakozás kísért a vadászok részéről.

Nagyon kényes kérdés a valamilyen szintű természetvédelmi intézkedéssel védett (Natura2000, tram verte, tram bleue) területeken folyó vadászat, a miniszter asszony ezzel kapcsolatosan sietett leszögezni, ez nem esik általános és következetes tiltás alá. Viszont ahol a védelem céljai nem esnek egybe a vadásztevékenységgel, ott valamilyen szintű korlátozást kell foganatosítani, amit mindig az adott hely természeti, gazdasági és társadalmi sajátosságaihoz és az elérendő célokhoz kell igazítani, nem lehet egyen-intézkedéseket elrendelni mindenütt. Az állam szerepe nem a tiltás, hanem a garantálása annak, hogy a szükséges intézkedéseket megfelelő előkészítés és egyeztetés után, a teljes átláthatóság biztosításával hozták meg. Erre példa a (*visszatelepített*) medve esete a Pireneusokban, ahol a prefektusok azokra a területekre rendelték el bizonyos szintű vadászati korlátozást, ami a medvék életterét képezi. (*A gazdálkodók és a természetvédők közötti feszültségek egyik jelentős kiváltó oka a medvék visszatelepítése a Pireneusokba, a másik a farkasok egyre nagyobb száma az Alpokban - és lassan már a Jurában és a Vogézekben is.*)

A Bizottság kiemelt figyelemmel kíséri a medvék sorsát (is) a Pireneusokban, Delphine Batho szerint pedig közös cél a faj megmaradását a hegyláncon úgy biztosítani, hogy közben a vadászatot is folytatni lehessen. A farkas esetében a mezőgazdasági tárcával közösen már megszületett a „farkas program” (v.ö. 442/par/2013), aminek célja olyan módon korlátozni az állomány növekedését, hogy az összhangban legyen a természetvédelmi előírásokkal, de figyelembe vegye az állattartók érdekeit is.

Hangsúlyozta, ismeretei szerint sem a Bizottság, sem egyetlen más tagállam nem kezdeményezte a madár-direktíva és az élőhely-fauna-flóra direktíva fölülvizsgálatát, ennek fényében egy elszigetelt francia kezdeményezés eleve nem tűnik kivitelezhetőnek és nagyon kevés esély lenne arra, hogy végig lehessen vinni. Sokkal több értelme lenne viszont a fönnttartható vadászatról szóló iránymutatással kapcsolatos munkának, mivel ezt a madár-irányelv alapján alkották meg, viszont több aspektusát érdemes lenne aktualizálni. Amennyiben a vadászok készek ezt a munkát elkezdni, a francia állam a szükséges támogatást megadja nekik – ígérte.

A tavaly szeptemberi környezetvédelmi konferencia nyomán elkezdett kormányzati munkával összefüggő kérdésekre válaszolva Delphine Batho kifejtette, a francia biodiverzitási ügynökség (*agence française de la biodiversité*) létrehozása fontos, föderatív szerepet betöltő projekt a kormány részéről. Mivel az Ayrault-kormány eltökélt a biológiai sokféleség erősítése terén, elengedhetetlen az ezt előmozdító ügynökség létrehozása, ami mellett a köztársasági elnök is síkra szállt. Az előkészítő munka megkezdődött, amivel a miniszter Bernard Chevassus-au-Louis-t és Jean-Marc Michel-t bízta meg. Delphine Batho sietett leszögezni, az új ügynökségnek nem a vadászat ellenőrzése lesz a feladata, noha minden bizonnyal lesz kapcsolata a vadászok szervezetével, ahogy az ONCFS-szel is, ez azonban semmiképpen sem fogja ez utóbbiak leépítését jelenteni. Cáfolta az ONCFS megszüntetésének hírét, ellenkezőleg, mivel a vadászoknak és a vadászatnak szüksége van egy, a területet jól ismerő hivatalra, úgy döntött, hogy növelik az ONCFS-nek adott költségvetési forrásokat. Ennek „ellentételezéseként” viszont elvárás a hivatal felé, hogy az teljesítse a Számvevőszék ajánlásait és javítsa működésének és irányításának hatékonyságát.

A biodiverzitási ügynökséggel kapcsolatos törvény egyébként nem csak magáról a hivatal fölállításáról fog rendelkezni, mondta a miniszter, hanem a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kormányzás reformjáról is. A vadászok mindenképpen részesei lesznek a majdani nemzeti biodiverzitási bizottságnak, ahol minden, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos jogszabály-tervezet megvitatásra kerül. Delphine Batho szándékai szerint a jogalkotó föladata lesz egy olyan új jogszabály megalkotása, ami az egyszerűsítés és a szabályozók terén a tisztánlátás irányába mutat, miközben semmit sem enged a természetvédelemmel kapcsolatos szigorból. Meggyőződése, hogy jól szervezett munkával olyan törvény alkotható – a vadászok közreműködésével – ami Franciaország a biodiverzitás terén példamutató országgá tehető.

Beszéde zárásaként Delphine Batho ígéretet tett a vadászoknak arra nézve, hogy a miniszterelnökkel történt találkozájuk után hamarosan a köztársasági elnök is fogadja őket és messzemenő figyelemmel fogja kezelni javaslataikat.

Mindenképpen említésre érdemes [Bernard Chevassus-au-Louis](#)^{iv} „kormányzati népszerűsége” hiszen Stéphane Le Foll a mezőgazdasági miniszter választása is reá esett, amikor az agrár-fölsőoktatás (agronómiai, állatorvosi és tájépítészeti képzések) jövőjével kapcsolatos társadalmi konzultáció lebonyolítására alkalmas személyt keresett. Az egyeztetési folyamat célja egyébként annak meghatározása, hogy az agrárképzés milyen helyet kapjon a mezőgazdaság jövőjéről alkotandó majdani törvényben (*loi d'avenir sur l'Agriculture, l'Agroalimentaire et la Forêt*). Ez külön fejezetet tartalmaz majd a közép- és fölsőfokú agrárszakoktatásra, valamint az agrár-kutatásra nézve (is). A középfokú agrár-szakoktatás erősítése érdekében Stéphane Le Foll miniszter [Henri Nallet](#)^v-t bízta meg a területtel kapcsolatos nemzeti konzultáció megszervezésével.

Somogyi Norbert, Párizs

ⁱ A vadászat és politika kapcsolatát árnyaltabban láttatja a tavalyi elnökválasztási „folklor” azon eseménye, ami március végén – az FNSEA-kongresszushoz kapcsolódva – történt Dél-Franciaországban. A kongresszuson

egyformán résztvevő Bayrou, Hollande és Sarkozy az eseményt arra is kihasználta, hogy összekösse egy regionális kampánnyal. Hollande az FNSEA kongresszusa előtt tartott beszédét megelőzően a halászokkal találkozott, utána pedig Montpellier főterén vett részt egy választási gyűlésen. Nicolas Sarkozy Nimes-ben tett látogatást, majd többek között Nathalie Kosciusko-Morizet, Bruno Le Maire akkori agrárminiszter és [Frédéric Nihous](#) társaságában ebédelt. Róla érdemes tudni, hogy noha indult az elnökválasztáson, nem sokkal azután, hogy január 17-én a vidék lakosságának és a gazdáknak tartott újévi beszédében a köztársasági elnök úgy nyilatkozott, hogy „*a vadászok nem ellenségei a környezetvédelemnek*”, visszavonta jelöltségét. Ezek után nem véletlen, hogy Frédéric Nihous visszavonulása után többen kétségbe vonták a korábbi elnökjelölt abbéli kijelentését, miszerint azért döntött úgy, hogy eláll az indulástól – és egyben támogatja Nicolas Sarkozy-t -, mert nem tudta volna összegyűjteni a minimálisan szükséges 500 ajánlószelvényt. Tény, hogy Sarkozy március 29-i, Montpellier-ben és Hérault megyében tett látogatásán Nihous öt végig kísérte, és a „La Ruralité Forte” címet viselő kampányában a [CPNT \(Chasse, pêche, nature et traditions](#) – vadászat, halászat, természet és hagyományok) párt elnöke folyamatosan Sarkozyt támogatta és a mellette való voksolásra buzdított. A vadászok fontos szavazóbázist képviselnek, hiszen mintegy 1,3 millió fő űzi ezt a sportot az országban, a környezetvédőkkel pedig szinte mindennaposak a konfliktusok – a Zöldekkel való együttműködése miatt ezt a szavazói kört Hollande sokkal kevésbé tudja megszólítani.

ⁱⁱ Patriat tagja a parlament [vadászati és halászati](#), [erdészeti és faipari](#), valamint [szőlészeti és borászati](#) bizottságainak, már 1999-ben - az akkori környezetvédelmi miniszter ([Dominique Voynet](#)) megbízásából – készített egy tanulmányt a vadászatról. Jelenleg is tagja az országos vadászati és vadvédelmi tanácsnak (*Conseil national de la chasse et de la faune sauvage*).

ⁱⁱⁱ LOI n° 2012-1460 du 27 décembre 2012 relative à la mise en œuvre du principe de participation du public défini à l'article 7 de la Charte de l'environnement

^{iv} Egyben a Conseil général de l'alimentation, de l'agriculture et des espaces ruraux ([CGAAER](#)) tagja

^v Az ONEA elnöke, 1988-1990. között mezőgazdasági miniszter [Michel Rocard kormányában](#), majd [igazságügy-miniszter Édith Cresson](#) alatt.